APULAISOIKEUSKANSLERI

Keski-Suomen käräjäoikeuden laamanni

Ehdollisen vankeusrangaistuksen koeajan pituus

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaisessa rangaistustuomioiden tarkastuksessa on kiinnitetty huomiota Keski-Suomen käräjäoikeuden 5.6.2024 asiassa dnro R 24/575 antamaan tuomioon nro 24/123509. Käräjäoikeus oli määrännyt vastaajalle tuomitsemansa ehdollisen vankeusrangaistuksen koeajan päättymään tuomion antamispäivää edeltävänä päivänä 4.6.2024, vaikka lain mukaan ehdollisen vankeuden koeaika on vähintään vuosi tuomion antamisesta.

SELVITYS

Puheenjohtajana asiassa toiminut Keski-Suomen käräjäoikeuden käräjätuomari on antanut asiasta häneltä pyytämäni selvityksen. Käräjätuomari on myöntänyt, että tuomiolauselmalla ehdollisen vankeusrangaistuksen koeajassa on virhe. Käräjätuomarin ilmoittaman mukaan hänen tarkoituksenaan oli ollut määrätä koeaika päättymään kahden vuoden kuluttua tuomion antamisesta eli 4.6.2026. Tuomiolauselmaa tarkastettaessa on kuitenkin käräjätuomarin mukaan jäänyt huomaamatta vuosiluvussa oleva virhe.

Käräjätuomarin arvion mukaan virheen havaitsematta jäämiseen on mahdollisesti vaikuttanut samojen numeroiden toistuminen päivämäärässä ja vuosiluvussa. Hän on myöntänyt, ettei tuomion tarkastaminen ennen sen antamista ole ollut tässä tapauksessa riittävän huolellista, koska tuomiolauselmaan on jäänyt edellä kuvattu virhe.

PL 20, 00023 Valtioneuvosto Puhelin 0295 162501 kirjaamo.okv@gov.fi

www.oikeuskansleri.fi

RATKAISU

Rikoslain 2 b luvun 3 §:n 1 momentin mukaan, kun vankeus tuomitaan ehdollisena, rangaistuksen täytäntöönpano lykkääntyy koeajaksi. Ehdollisen vankeuden koeaika on vähintään vuosi ja enintään kolme vuotta. Koeaika alkaa tuomion julistamisesta tai antamisesta.

Tuomioistuinlain 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan tuomarin on virkatoimissaan oltava tunnollinen ja huolellinen.

Käräjätuomari on huolimattomuudesta menetellyt virheellisesti määrätessään vastaajalle tuomitsemansa ehdollisen vankeusrangaistuksen koeajan päättymään jo tuomion antopäivää edeltävänä päivänä. Koeaika on näin jäänyt tosiasiallisesti kokonaan määräämättä.

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan, jos virkamies, julkisyhteisön työntekijä tai muu henkilö julkista tehtävää hoitaessaan on menetellyt lainvastaisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, oikeuskansleri voi antaa asianomaiselle huomautuksen vastaisen varalle, mikäli hän ei harkitse olevan aihetta syytteen nostamiseen.

Vaikka käräjätuomarin tekemä virhe on ollut luonteeltaan tekninen, on sen seuraus ollut kuitenkin vakava, koska ehdollisen vankeusrangaistuksen koeaika on virheen seurauksena jäänyt tuomiossa tosiasiallisesti määräämättä. Oikeuskanslerin ratkaisukäytännössä vastaavanlaisesta virheestä on vakiintuneesti annettu seuraamukseksi huomautus.

Annan käräjätuomarille mainitusta menettelystään valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaisen huomautuksen.

Pyydän Teitä saattamaan ratkaisuni käräjätuomarin tietoon.

Lähetän päätökseni tiedoksi Vaasan hovioikeudelle.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen Petri Martikainen

Oikeuskanslerinsihteeri Tiia Rinne